

CELDÖMÖLKI HÍRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celdömök, gróf Széchenyi-utca 12.
Telefon: 55. Csekkszám 17.258.

Felolós szerkesztő:
NAGY IMRE

Előfizetési árak:
1 évre 6, 1/2 évre 3, 1/4 évre 1.50 P.
Megjelenik minden szombaton.

Nem tudja a jobbék.

mit cselekszik a bal, legalább is egyik-másik vidéki lapnál ez tapasztalható. Régóta ügyeljük pl. a Zirc és Vidékét, amelyet a kövérkes hason malmozó világ-nézet kényelmes lapjának ismerünk meg. Míg egyik oldalán olyan kiváló írónak hozzá verseit vagy elbeszéléseit, mint Rónay György, addig a másik oldalán ismétlenül, s szemrebbén nélkül propagálja a Palladis regényeket, amik a ponyva színvonalát még sohasem lépték túl, hibát kiáltják őket a közönséges ponyvákéik árán jóval fölül. Nem értjük mi szükség van erre. Anyagi haszonnal jár? Tájékozatlanság? De hisz a ponyva ellen kormányrendelet jelent meg, a nemzetpolitikai szolgálat, s a nemzetvédelmi miniszterem kitűnt munkáikat bocsát ki filléres áron a Nemzedék Könyvtár sorozatban, s annyi valóban értékes és olcsó, művészi érdekű olvasmány jelenik meg, hogy semmiképpen sem vagyunk képekkel felvont, mi a célja az említett lapnak Zane Grey propagálásával? Sőt! a világon annyi idegen mű nem jelenik meg, mint éppen Magyarországon, pedig minden szovinizmus nélkül állíthatjuk, hogy iródtunk a legkisebb mértékben Európánál! Mi szükség van mégis a Palladis idegen személetek propagálására még vidéki lapokban is, amelyeknek fokozottabban kellene ügyelniük, hogy magyar értékeket közvetítsenek a vidéki közönség felé?

Természetesen aztán, ha M. E. Clapp, Sidney Parkman, s egyéb obszcur írótak propagál a vidéki sajtó egyik-másik orgánuma a közönség felé, teljes lesz az értékek zúrványa, nem lesz költésesség pl. Rónay György műveinek jelentősége a Palladis ponyváiéhoz képest. Mit tartson ezek után értékesnek a gyantullal olvasó? Rónay Györgyöt vagy Zane Grey-t és társait? Kért adja inkább pénzt? A sivatag herceg-nőjéért, vagy a Fák és gyümölcséért? Vagy talán mindogy? Ki meri ezt állítani? Csak az, aki nem üzleti szempontok miatt melleke a magyar szellemi élet sorsa, a magyar telettség érvényesülése.

Vagy még mindig kiskorúnak tartjuk a vidéki közönséget, akit tucatárakkal, fővárosból exportált szeméttel árval lehet kifizetni évi 5-6 P-vel előfizetési árárt? A valók magyar elvet kell érvényesíteni, hogy a valódi értékekre a vidéki olvasóközönség szeme so-

Népi politika és a magyar nyelv

Írta: Molnár Benjámín gimn. tanár

Ma minden felelős és felelőtlen magyar politikus vallja a magyar népi politika szükségességét. Jószándékú vezetőik olyan magyar élet kialakításra munkálkodnak, amelyben az egész magyarság jól és otthon érzi magát. Evezáradós mulasztásokat kell itt pótolni. A szükséges társadalmi átalakulások századokon át elmaradtak, mert magyar életünk legértékesebb alakított munkáját kezdetben bebtörtözték, kivégezték, vagy pedig a nyomor idő-előtti végeztet velük. Egész légiója van a nagy magyar torzoknak. Unnepjelük őket március 15-én a történelemkönyvben és az irodalomtörténetben, de eszméiknek éppen az ellenkezője diadalmaskodott és folytatódik ma is.

Mai magyar életünk súlyos betegségeit szinte lazmerőzerűen mutatja nyelvünk ma állapota. Ma Magyarországon csak a parasztság és a munkásság beszél az any nyelvet, mely alapja lehet az egységese civilizált magyar életnek. A művelt társadalmi érintkezés nyelve annyira elkorcsosodott, hogy teljességgel alkalmatlan egy huszadi századi nemzet számára.

Közönség

A nyugati népeknek az üdvözleti formák általánosak és kölcsönösök:

Good morning! - Good morning!
How do you do! - How do you do!
Guten Tag! - Guten Tag!
Bon jour! - Bon jour!
Buona Notte! - Buona Notte!

Igy üdvözli az angol, a német, a francia, az olasz papját, miniszterét, feleségét, gyermekét, szolgáját, a legkínimódmámakat, mindenkit a saját így üdvözöltek, ugyanígy köszön is vissza. Nálunk a gyerekrezobás, művelt magyar urlemberek az üdvözöltek egész légióját kell számon tartani: Szervusz, jó napot kívánok, alázatos tisztelettel, alázatos szolgája, kezeit csókolom, pá. Ezek a köszönések se nem kölcsönösök, se nem általánosak. Isten mentse összekeverni őket. Hogyan szé-

gyenkezünk, ha egy jól öltözött szobalynak kezeit csókolomot köszönünk, mert a házasszony-nak néztük, s hogyan kérjük a bocsánatot, ha a könyháza foglalatokódó ismeretlen urlaszonny jónapotál üdvözöltek! Nem társak az alkalmazottak főnökét jónapotál köszönteni. Megvan minden köszöntésnek a külön kaszija. Az nem számít urlemberek, aki ezeket a barbár finomságokat nem ismeri. A művelt nyugati népek köszönési formája nálunk csak a parasztság-nál és a munkásságnál van meg. A paraszt jónapotál köszön ur-nak, parasztnak, szolgálatnak, dár-mának. Romlítás csak ott kezdődik, mikor a nép az uraloztályai huzamosabban érintkezik. Városi szolgák, szolgák, kifizető urfé-lének akár nő, akár férfi kezeit csókolomot köszönnek. Vajon ki-közön vissza az üdvözöltek köz-zül kezeit csókolommal? Milyen szégyenletes megaláztatásot é-rez az a parasztúri, aki városra kerül és kénytelen alázatos szol-gáját és kezeit csókolomot köszö-ni! S mihelyt megtanulta a la-burál jóit paraszt és munkás a kezeit csókolomot és alázatos szolgálat, elkezdi széklyelleni a-ját, annyát, rokonait, akik csak jónapotál köszönnek így mérgezik a magyarságot az idegenből áthozott „servus humillimus” és a „kiszti hand”. Az elféjvődő Magyarországnak csak „jó napot kívánok” lehet az egyetlen kö-zönszönte, amellyel minden faját és nyelvet szerető magyar meg-éledezhethet.

A mostani közönszönek fel-tételezik a társadalmi el-különülést és így keré-kötői az egység és ma-gyar műveltség kialakulá-sának.

Egy angol ki pár-évig Magyar-országban élt s magyarul is kez-dett tanulni, csak úgy tudott el-igazodni közöttük, ha ismer-tőseit „jó napot ember”, „szolgá-ja ember”, „jó napot asszony”, „ke-zit csókolom asszony” csoportok-ba osztotta. Nemzeti életünk több

területén a rendellenességek szin-tén idő vezetnek. Sok iparos, ke-reskedő, szolga és más „szolgá-ja és kezeit csókolom” emberek között élő egyszerű ember min-den vagyja, hogy az ő feleségük-nek is kezeit csókolomot köszö-njenek. Fiaikat, ha tehetségtele-nek is, gimnáziumba erőltetik, hogy bekerülhessenek legalább ók a kezeit csókolomos világba. Ilyen ügyvagyóknak után kapkod egész társadalmunk.

Megszóllítás

Olaszul, franciául, angolul, né-metül igen egyszerű a megszö-llítás. Általában a név elé tesz-zük a címort, a monieur, Mr. és a Herr szavakat, ami a ma-gyar úr szónak felel meg. De ami más európai művelt népek-nél jó, az mi úri köreinkben sa-lyosó értés. Magyarul csak a pa-rasztok, munkások, kisebb ipar-osok úrnak, Fazekas úr, Varga úr, Szabó úr megszóllással. Mar a tanító jegezőt nem lehet Sipo-s úr, Tancos úrnak szólítani, ha-nem tanító úrnak, jegező úrnak. Tehát a középosztálynál elke-ződik a foglalkozás szerinti ura-zás, ami végtelen sok nehézsé-gezt okoz, mert mifélt beszélté-nek valakhez, tudunk kell fog-lalkozását. Különben is csak pri-mitív társadalmak differenciála-tlan foglalkozásait lehet megszö-llítással használni. Orvos, tanár, ügyvéd után jól hangzik, de egy-gyár gépáruának mindenes o-lajozóját, vagy kistegető olajozóját ugye nem hívhatjuk másodolaj-ozó úrnak. Különben is az embe-rek ezzel belefáradva a napl ma-nak, ürünek ha nem emlekez-teik általánosan a foglalkozásuk-ra. Tehát a modern élet külön-böz foglalkozásait nem lehet urral párosított megszóllításnak hasz-nálni. De még a foglalkozás plusz úr szólítását se mehetünk meg-szírre a középosztálynál sem. Mi-helyt egy őregebb, vagy érde-mesebb tanár, ügyvéd, orvos, igazgató, főtanácsos, vagy méltós-gos címet kapott, vége a tan-ár, ügyvéd úr, doktor úr meg-szóllításnak. Jón helyette, az igazgató úr, főtanácsos úr, méltós-gos úr. Egy-egy kis város méltolikus csendjében, ahol van 3-4 méltóságos és két főtanács-os meg egy igazgató, a tanult emberek még megtanulták a cí-meket, s kulturrális ambíciójuk fő-célja, hogy a címek labirintusá-ban el ne tévedjenek. De egy-szerű műveletlen emberek, a hi-degrázashoz hasonló lételemmel közönszönek egy-egy magyar hi-vatall felé. Mi lesz biletetlen mes-

ha ki ne nyíljon, s martaléka lenesem még hosszú ideig tehet-ségtelen firkászok, idegen érdekű írók, álmagyar nótaszerzők, zsi-dók és cigányok szellemi vála-dékának?
Ez a vidéki sajtó hivatala 1942-ben? P. D.

terkeltéssel felépített címtárunkkal, ha mai gazdasági és kulturális állásunkból kiindulunk? Ha majd olyan népi erői dübörögnék elő, mint mindenütt körülöttek?

A nő megmozdítása az olaszban, franciában, angolban, némében igen egyszerű. Van külön szó a lányra, asszonyra mindezen nyelvekben, mit a nevük elé kell tennünk:

Sigornia Monti — Sigornia Monti
Mademotte Fleur! — Madam Fleur!
Mia Tree! — Mrs. Tree!
Fraulein Schröder: — Frau Schröder!

Ezek a címek benne énekek az illető nyelvekben, milliók gyerekkoruktól így tanulják, oly természetesen tartják, mint a nap-sugarat. Magyarban ezekhez hasonló az asszony jelölése van a férje neve után ragasztott — né. Parasztaink használja is.

De a művelt magyarban az asszonyokat csak úgy tudjuk címezni, ha a férjük rangját is tudjuk, nemcsak a nevet. A klasszikusnál magasabb, de a gyakorlatban alig használják, mert használatuknál csak nem tartja elég urinak azt a címet, amit mindenki használhat. Az uralmódor özvegyben a vén lányokat meg se lehet szólítani. Külföldön a különféle életfolyások nagyzerűen szerepül férjhez nem ment nőg, "klasszikusnyok" maradnak egész életükben. A legelőkelőbb testületekben is vezető állásokhoz jutnak, mi meg se tudjuk szólítani a szintén kiváló hölgyeket, akik nem mentek férjhez. A női nem lebecsülése, az a mentális, hogy a nőnek a férfi nélkül semmi értéke, még neves sincs.

(Folytatjuk.)

Né feledkezünk el a moldvai magyarokról!

Amlóia Nagyboldogasszony-napián Antal István nemzetvezető miniszter a Juliánusz ünnepépen leszoegerte a magyar kormány hivatalos álláspontját, a külföldön élő magyarokat, mielőbb hazatelepítésnek szüksegségéről, ennek a nagy körültekintést és komoly áldozatot igénylő magyar sorskérdésnek a megoldása az állampolitikua tövonalába került.

Látuk, hogy a különleges körülmények szemeltartásával, miként hozták haza a napokban a boszniai magyarokat. Örömmel tapasztaljuk, hogy milyen példás figyelemmel illezkedett bele a magyar államrend keretibe kiváló papja vezetésével, a Bácskába telepített bukovinai magyarok.

A magyarok egyik legtróvább szövége az elért sikerek után, az O Románia területén élő, kizárólagos müzb, töretlen nemzetiséggel a magyar hazához ragaszkodó moldvai magyarok sora, amelynek szerepét és jelentőségét magyar nemzetpolitikai szempontból egyetlen pillanatra sem szabad figyelmen kívül hagynunk.

A százmillió német nép érdekében állandóan éber szemmel kísérni idegenben élő néptársasorsát — mennyivel inkább életkérdés az egy 15 milliós nemzet szempontjából.

A moldvai magyarok legnagyobb része honfoglalástól magyar telepítők lezárasztása, amit a fennmaradt tudományos bizonyítékokkal szemben még a román tudományos világ sem tud letagadni.

És a ma 125 ezer lelket számláló magyar népítőretek 1650 év kivárvál dacolt a Kárpátokon túl és ma is így énekel:

Halljuk meg Al Magyarország
iszem bár Te is megdől!
Hogy rajtuk kövöröljenek,
Sívást se engedjenek.
Moldvák nagy a hira,
Istennem vagy hi búsja!
Márt ha ki nem vérsz búsja,
Magyarsát a bánat búsja."

Ha a moldvai magyarok kedvező körülmények között fejlődhetné volna csak éven át, ma egymillió tömeget jelentene és már tisztán kvantitatív alapon is döntően befolyásolná a magyar-sáv javára a magyar-román vitát.

Így is a Moldvában honos magyar-számú magyar és magyar eredetű földrajzi név döntő bizonyítékokat szolgáltat amellett, hogy a moldvai állam megalakulás előtt

Az Árpádok kihalása után a magyar királyságnak csak válsággal kell megküzdenie — és nem sokára megfolyonik a török veszedelem.

Mohács után lehenyattik a magyar királyság tekintélye és ez megpecsételi a moldvai magyarok sorsát.

Politikai függőbenléte és szervezetsége fokozatosan elvész, csak vallási szervezetsége marad meg egyelőre.

A Jagellók alatt az oláh vajdák csúszták az elégedetlen székeket a kivándorlásra. Egy-kora kütők szerint 1588-ban a magyarorságot meg mindig egyhármada Moldva összalakosságának Tatros és Bákó a két legfontosabb magyar egyház és kultúrközpont. A moldvai magyarorságot örök dicsősége, hogy Tatrosban jelent meg 1466-ban Némethi György híres magyar nyelvű bibliámsolomata, egyik legfontosabb nyelvemlékünk. Tatros 1588 óta püspöki székhely. A bákóli kolostor, amely 1412-ben épült egész Moldva életére döntő befolyás kultúrközpont.

Kzerhatszázhuze után a lelki és kulturális gondozás is fokozatosan kiköltözik a magyarorságot kezébe és ezzel rendszerré vált a magyarüldözés.

Ezerhatszáz körül már siralmas a magyarorságot helyzete. 1764 január 7-é a mádfatalvi öldöklés

napja fontos dátum a moldvai magyarorságot történelmében is. Már, a Turdosa eromások istánkérdésébe a székelyek csatlakozásáig költöztek Moldvába. Ezáltal a szentültem történelmi jelentőségét nyert, mivel a beszélt nyelv tömegek meggyólták az erománosodás pusztító folyamatait Moldvában.

A 18. század a román nyelv terjedése jégében teik el. Főszék: a Jászvásári román kult. szemlényt. Az államhatalom valamennyi belső és külföldi tiltakozás ellenére jótalanul egy tisztán román nyelvű, sovén ká papésága bizta a moldvai magyarok lelki gondozását.

Megható az a ragaszkodás, amit a moldvai üldözött magyarok nyelvük és hazájuk iránt tanúsítanak. Csoatlósok szívósságuk, amellyel tatár, török, dúlással, román üldözéssel sikeresen dacoltak.

A 120 ezres moldvai magyarorságot nagy légrét a magyar jövő szempontjából. Magyarországot súlya az új Európában, hála alkotói képességének és kulturális haladottságának nagyban megővekedett.

A moldvai magyarok imája pedig eljut Isten számolyához és javunkra jó válni!

Halljuk, meg Al Magyarországot
Istennem, bár Te is megdől!

S. M.

Vengerkák a Balkánon

Aki emlékszik még a huszas évek elején feltört új liberális aranykorára, a körülírt aszó diadalmus előtörtéretre, a lázas gyorsaságra, amellyel a zsidóság igyekezett elfütneti a zsegedi ellenforradalom kisebb részlet-eredményeit is, bizonyára emlékszik a „nagy loak” nyüzsgő figuráira is, a Newyork, az Emke, az Abbázia kávéházak színpadára, a gyúdrúkkal bortított zsúpmáns ujjakra, a szájezállón lógó borszivárokra.

Mindent a zürichi jegyzés irányított akkor, a korona állás, a lázas konjunktúra a zsidóság malomkeréke alá sodorta a vidék maradék kivagyonyát, az elpusztult hadiköltőn után a részvény játékaiba húzták be a régi életét kereső középosztályt. Az új halatos kavalkádban pénz, arany, föld, nő úgy keringett ismét a zsidóság karjaiba, mint a világháború legtragikusabb éveiben.

Ebben az időben olyan nagy volt a konjunktúra, hogy még a régebben külföldre sodródott vagy szállított konzum-hölgyek is hazaszállingóztak. A budapesti zsidóság minden „piacot fölött."

Pásztor Árpád és Góth Sándor darabban is megírt hús „vengerkák” ünnedezték fel, egy betégtársadalom szomorú elbúrlottjával, akik Lengyelországot, Galicia, Románia, a Balkán, Egyiptom, északafrikai trancia gyarmatokat, sőt Törökországot lókaljában szórakoztatták.

Rendörégek és belügyminisztérium években át küzdött a pesti zsidó világ munkája ellen, amely legelőbböz ponyvaregenyéztt törkökkel és ölezerésvé technológiával „exportálta” a gyarak, kölvárosok sokszor jónászait és jobb sorosa érdemes leányait a Balkánra, gyarmatokra, zülött kütőkötőcsakk szitalja közé „szítástának"

Néhai Kozma Miklós belügyminiszteri rendelkezéssel erőteljes nyújtak bele e kérdésbe. A nemzetiségű magyarországot keresve mindenütt az idegenbenzakott honfoglalással, magdóbbenne értesült a református és a katolikus lelkipásztorok jelentéséből, mennyi az elszállított magyar leány Bukarest utcáin. Százegekhez halottuk a szörnyűeket és csak akik társadalomuk belső regecséi ágyadtak, az állatános elszegényedést, a közép és alsó rétegek kiterjedő kivándorlása, a zsidóság mérhetetlen gazdasági és tömegei előretörését, a zsidó morál betörését a magyar életbe, csak azok számára nem volt meglepetés a tragikus tény.

A világ azonban forr és tisztul. Minden nép felelős önmagáért és felelős fiait. Új szempontok támadtak: minden egyen, akarva, nem akarva követve, képviselve a mögötte élő közönségnek. A nemzetű nevelés nemzeti karaktert kell adjon minden fiának.

Kabay Zoltán

NEMZETI MOZGÓ

CIGANY október 17-én szombaton délután 4 óra, este 4 óra és 18-án, vasárnap délután 3 óra, este 7 óra körül műsorra. Szilglett Ede leghíresebb népszimfoné illmen. Rendes helyár!

OKÓLJÓK október 21-én, szerdán délután 4 óra és 4 óra körül bemutátásra csak 1 napig! Szencziócs vadnyugati történet. Méréskelt helyárakkal!

FEGYVERBEN A VILÁG és FINNORSZÁG LANGOKBAN október 22-én, csütörtökön délután 4 óra és este 4 óra körül lejárására csak 1 napig! Kétmúsor egy előadás keretében. Az illól A zuhanóbombázó. Egész világrőretemen perog le előtt! Máskélt helyárakkal!

A cigánykérdés Németországban

A berlini egészségügyi hivatal néhány évvel ezelőtt külön kutatóintézetet állított fel az állam-dó hűkkelivel nem rendelkező lakosság, elsősorban tehát a cigányok és cigányféltvérek életviszonyainak tanulmányozására. A kutatások már annyira jutottak, hogy az intézet vezetője most bizonyos összefoglaló képet nyújtó jelentést adhatott ki. A jelentés mindenekelőtt rámutat a feladat rendkívül nehézségeire. A cigányok legnagyobb része — amennyiben az intézetnek egyáltalán sikerült felkutatni őket — hibetetlen makacsággal és minden lehető és lehetetlen módon igyekezett minden családi vonatkozást eltitkosítani és legkésőbb esetében igazi nevüket is el akarták titkolni. Ennek ellenére sikerült az óbitérületek területén élő cigá-

nyok társközössége és ennek alapján gazdasági viszonyait megállapítani. Az intézet annak a megállapításnak tulajdonította a legnagyobb fontosságot, hogy Németországban alig száz tözgegyezer, tizháromezret cigány családot él, míg 90 százaléka — Németországban mintegy 20 000 cigányt sikerült összeírni — keveréknek.

A vizsgálat célja, hogy anyagot szolgáltatson a fajtisztasági törvényhozás számára és a rendőrség megelőző rendszabályainak kidolgozására. Az utóbbira azért van szükség, mivel cigányféltvérek is legnagyobb részt kisebb értékű szociális elemekkel való keveredés útján juttek létre. Közrendészeti szempontból tehát szintén különös figyelmet érdemelnek.

IRODALOM

Ady Endre

A világridómon egyik legszebb verse az elmlásról. Figyeljük meg az egyes szavak színet, hangulát.

Párisban járt az ősz.

Párisba legnap beszártó az Ősz, Szent Mihály óta bent van minden, Kiképzett, halm lombok alatt S talákozott velünk.

Billagant éppen a Srajna felé S égett lelkemben én róza dalok: Füstök, farcsák, búák, biborak, Arról, hogy meghalok.
Eltér az Ősz és engem vártam, Szent Mihály óta bent van minden, Kiképzett, halm lombok alatt S talákozott velünk.

Eltér az Ősz és engem vártam, Szent Mihály óta bent van minden, Kiképzett, halm lombok alatt S talákozott velünk.

Móricz Zsigmond emlékeire

Áldozik a magyar irodárasadalom a Hód legújabb számban. Ideöbbed és ifjabb írónk tisztelgenek — zászlóként Ady Endre forró valomásával — az elhunyt írja előtt Jóbarátok, bizalmas hívek, tanítványok és irodásrak alirágják meg a magyarság érottant erejű tehatóságának gúnyos élvezését. A sirtók sorában ott látjuk Herczeg Ferencot is, a meglep, amit Móricz Zsigmondról mond: *„Ez a ciklops korunk egyik nagy ember- és elidőrázó művésze volt. Folyósen és műlyrehatóan vradalkodt tárgyról fölött, könyörten eróvet és foglalkozt formáltu anyagiát, olykor szinte az a bonyomást telte, mintha nem is ember, hanem természetű eró alkotná művét. Az ő frásait a magyar irodalom félbecsülhetetlen gazdaságát jelentik. Magam csak elvise itálhatam tőle, ha szeghőzött a peltén és Móricz Zsigmond sohasem tudta meg, hogy én is ott ragyok hű és háds közönzese sorában.”* Így szól Herczeg Ferenc nyilatkozata, amelynek mélyértelmit szavalhat mi a magyar irodalom egységét, a század elején kettészakadt irodalmi erők egységesítésének szimbolomát látjuk és érezzük. Fájdalmas átok szárdította két táborra 30—40 ével ezelőt a magyar irodalmat. Hanuzos és ádz harcok dúlták fel irodalmi életünket. Azóta multak az évek és megnöttek a művek.

A századelő magyar irodalom nagy alakjai közül már állig áll valakik. A sirtók és a halhatatlan művek újra egyesítik a kettészakadt irodalmat. Mert az utókor nem a szenvedélyeket, nem a viták heves hangját fogja megőrizni e gazdaság termő korból, hanem a jó részny, a jó vers vitalálatlan értékeit.

Kár, hogy Herczeg Ferenc csak holta után mert így nyilatkozni a magyar óriásról.

ZENELÉLET Népdal.

Tantította Adám Jenő a magyar rádióban 1942 október 9-én.

Tarazai asz élszart virágom, virágom, Mígden madár társat válszat virágom, virágom.
Hál én immlék válszat virágom, virágom Én égedet, a Te engemet virágom, virágom
Zöld pántika, könygy gyera, virágom, virágom
Mert az s azí könygye raja virágom, virágom.
De a látót néhez gyera, virágom, virágom, Mert az a b nyomdajó virágom, virágom.
(A zöld pántika a leányi sora könygyebb voltát jelképezi, azonban a látót, ami az aszonyi sorsát jelképezi, az éndot, bajt és bánatot jelképezi.)

Adám Jenő: „A salakmentes igazi magyar népdal, maga is tökéletesen lezart klasszikus alkotás, közébebb víz, a nyugati klasszikus zene élvezéséhez is. Ezen az éntem inkább eljutunk a kamaraménhez és a nagy nyugati mesterek alkotásának megérthéséhez. Ha a nagy zene a kör középpontja, ehhez az egyetlen út a kör aghra. A népdálnak alcázott halmfrányok kultusza a körten mozog, a nagy zenéhez soha nem fog eljutni!”

Magyar plakátokat!

A sapszentgyörgyi Székely Népből vetünk át a következő, igen alondolkozható sorokat: „Mostanában árasztotta el városainkat az egyik loigrém két falragasz. Mindkettőt egy-egy fogart mutató mutogató fej látható, egyiken a férfi, másikon a nő. Eddig semmi baj nincs. De ha magyar ember néz rá ezekre a magyarvezogó falragaszokra: feltűnik, hogy ezek a kétégykívvil „ideálizált” fejek egy cseppet sem hasonlítanak a magyar emberre. A férfial a filmekről ismert szépségűpus: szőke haj, kék

Mindenféle könyv, újan és kifogastalan antikvár példányban kapható:

TÓTH KÁROLY KÖNYVISMÓLTJAINAK SÁRVARUTTY.

Az újonnan megjelenő könyvek vételegyszeresei közül megtekinthetők, minden hazai és külföldi könyv megrendelhető, ha nincs raktáron.

120 P-ért beiratkozhatik a kölcsönkönyvtárba, ahol külön hazai és külföldi könyvekből annyit olvashat minden tag, amennyit csak tud.

Ügvanitt jó áron eladhatjuk azon könyveit, amelyekre már nincs szüksége.

Papír, írószer, irodacikkek és közgazgatósi nyomtatványok itt szintén beszerezhetők.

Nyilsson folyószámát!

szem, végén kicsit lebiggyenő orr. A nő arc kétélő: valami nyugati keverék típus. De egyik sem árul el egyetlen vonásban sem semmit abból, ami a magyarának szép, ami a magyarban szép. Nem hasonlít egyik szép ismerőstünkre sem.

Nem egyedül ez az eset. Nemrég — valami tápszerreklámalköpen — olyan gyermekalakot láttunk, amely az egészséggel melletől is duzzadt, hogy minden, csak nem magyar. Egyetlen magyar származású gyermeket sem lehet szép gyermekekkel nem szőküldök székei falvainkban vagy városainkban látni, aki hasonlítót volna hozzá. És sok-sok hirdetémmé, falragasz akár minket nap-nap után arra oktatni, hogy az egészséggel, jól ápoli, igazán szép embernek feltüntetni idegen fajúnak kell lennie; a magyarságot nyilván vad lovakkal szárduló, nyilas és fothadój harcok képviselike egyedül hazánkban.

Nem tudjuk, ki illéteke a falragaszok készítőének, kitlevének ellenőrzésére. De azt tudjuk, hogy más országokban nem jelenhetnek meg lépten-nyomon olyan hirdetések, képek és falragaszok, amelyek az ország éllakosságától merőben idegen szépség-eszményi akarnak követendő példaként az emberek szemét elé állítani. Elég volt már a minden téren mutakódo öntudatlanságunkból; legyünk már egyszer következetesen és öntudatosan magyarok! (s. g.)

A levente élet hírel

A sárvári leventekönyvtár ártérendése megtörtént. A könyvek füzetes átvizsgálása után kidőrfük, hogy egy csoport könyv zsidó termék, egy másik harcmaid értéketlen s másoshonnan kieselgető ponyva, s többi pedig kb. 25 kötet kivételével elavult, ismeretlen alakok fércművei. Csak az utóbbi 1—2 évbén vásárolt művek állják meg helyüket az értéktérre mérlegén, a az a pár régi kötet, amit Ambrus Zoltán, Rakóci Viktor, Jósika, Eötvös, Árvay és Bárony István írt. Az átvizsgálás mutatta csak meg igaz mélységbenban aszfűtésg elhangyatosítottá ezen a téren, s hogy mily nagy szükség volt egy egészen új könyvtár alapítására.

Eőry Vilmos gyógyszerész ellfogalására hívatkozva az egyesüléstől elnökségéről lemondott. Ertesültesük” szerint nem sokáig lesz azonban betöltetlen az elnök állás; mert Dr. László Lajos t. főbőr személyében olyan ember szándékozunk erre a fontos és igen nagy körültekintés igényű állásba megnyerini, aki eddigi érdemeivel, a főleg munkákkal már eddigi is meggőzött érdemeivel szorosan a fontos társad betöltésére. Nagy szerencsérejéről csak nemrég tett bizonyóságot a sárvári Dolgozókiet utijászarszavaival. A leventekönyvtár az éllakosság alati biztonságosabb jog haladni a megkezdett jó úton.

Aranykalászoz gazda-avatós és terménykilálítás

A cseledeimk me. hiv. áll. gazdasági iskolai és meggőzött elnökségéről a főbőr személyében olyan ember szándékozunk erre a fontos és igen nagy körültekintés igényű állásba megnyerini, aki eddigi érdemeivel, a főleg munkákkal már eddigi is meggőzött érdemeivel szorosan a fontos társad betöltésére. Nagy szerencsérejéről csak nemrég tett bizonyóságot a sárvári Dolgozókiet utijászarszavaival. A leventekönyvtár az éllakosság alati biztonságosabb jog haladni a megkezdett jó úton.

Utána az ifjadsági gazdaság tartásgyódiel, melynek mősora a következő: 1. Hisekegy, éntől le bonyulójadit. 2. Gábor Olysi ifjadsági elnök (Rákóczi) megyjöllo. 3. Miképen embehhöz állagierőszöklet, címeli elóadást tart Rába Tünde ifjadságyos tanuló (Jászberény). 4. Reviczky Olysi A munka népi” című előlényűt nyavallya Mirczi Ferenc ifjadságyos tanuló (Kassa nehéploma). 5. „A silőgáthóddók lelőszöklet” című előlényűt tart Dabka János ifjadságyos tanuló (Répceszentgyörgy). 6. Magyar dalokat éntől a tanuló ifjadság. 7. Tatabánya ifjadságyos meggőzött elnöki előlényűt tart Szmó ifjadságyos tanuló (Máramaros). 8. Hilmass, éntől a tanuló ifjadság. 9. Az ösözögytőti a főbőr személyében olyan ember szándékozunk erre a fontos és igen nagy körültekintés igényű állásba megnyerini, aki eddigi érdemeivel, a főleg munkákkal már eddigi is meggőzött érdemeivel szorosan a fontos társad betöltésére. Nagy szerencsérejéről csak nemrég tett bizonyóságot a sárvári Dolgozókiet utijászarszavaival. A leventekönyvtár az éllakosság alati biztonságosabb jog haladni a megkezdett jó úton.

Munka a botsvikói zsidó frontról...

A közismert Weiszler (a László) kellemetlen meglepetés érte. Használati során nagy mennyiségű műtelt hűsítő találatok felhalmozása néma, amit természetesen elhoztak az az eljárás megindulása. De egyelőre pikáns dolgok is napvilágra kerültek. A jóllel sokakat ő egy közismert hentes és mézáros cégtől kapta a jó pénzén azóta tovább - feketén. Ezt beszélik egyelőre, s mi, amig az ítéletet ebben az ügyben meg nem hozzák, addig érdemleg nem is szólunk hozzá a kérdésnek emez utóbbi részéhez. Azonban annyit elárulunk, hogy tudomásunk szerint annak a cégnek az engedélyt vissza kell vonni a törvény értelmében, amelyik árut ad jancsárolva a ráadásul zsidóknak. S még egyet: egy-két másként egy-bőlakaj fűszert, hogy a magyarok a fűszert a megszűnt népszerűségi listán szintén megengedő a dísznő nemesebb részeit, létezően fűszert, ha nem is tudja meg darabban, s olyan áron mint a zsidók megvenni.

Vitész Endre László Pestvármegye alispánja Miskén, országzámolástvasítson a következőket mondotta: **A zsidók a feleletiac megteremtésével akarják szembetartani a magyar dolgozókat és tönkretenni a belső frontot.**

A közismert Schuabl cég véglegesen kimult. Örméllment-jük olvasóknak, hogy ez az intézkedés már rég esedékes volt, s hogy mégis csak történik egy és más ebben az országban ezen a téren is. — A magyar főfőzletetke viszont annál nagyobb köteletség hárának, mert nem elég megszüntetni a zsidók útját, hanem helyükbe különb magyar üzleteket kell teremteni, külön kiszolgálással a különb árakkal, alaposab megbiztosítással. A XIII. városbeli zsidó Kupfel-boltot egyszerűen csak elűntetik a föld színéről.

A közismert Weisz megjárta. Sorozás, bevonulás stb. éleketitette Sárvár életét a derék magyarjaink éppen akkor boltoltak bele Weiszben, mikor annak közismert terméte a cingár főszegeg feltűnt az ország előtt. A nép értető hangja komoly formában nyilatkozott meg a kevés híjjal, hogy holtan nem maradtak a csatázáson a dísznőüket fedően áru- ló Weiszek.

Szerkesztői üzenet:

Dr. S. Verse az ózsról hangulatnak bangulat. de a megformálás még nem sikerült. A versakörökéletes, ha úgy van megírva, hogy azt másképpen is lehetne úgy megírni képzeli. Különböz egy vers alapján nem tudjuk megállapítani, hogy a beklötőit versek költő tehetőségét képviselő. Tanácsunk: olvasna a nagyokat, mert csak azok örök élesek. az embark kultúrában, azok vizik előbbre az írodalmat, ahol csak az elcsúsznő alkotmányunk van létezőköltségek. Egyéb cikkeket, 6k, mit véges az írásöz köz, hogy áll a négy oldal. van-e vegyesek, próbálkozz-e, erre vagyunk kíváncsiak, s ehhez hozzájárulnak.

HIREK

— **Esküvő.** Horváth Károly cselelőműködési meg. mordonyvezetőtanonoc felyő hó 10-én délelőtti 10 órakor vezette alához a cselelőműködési apáltsági templomban Jakab Emmuskáti. — **Molnár Dezső** csónégy ev. tanító, tartalékos hadnagy felyő hó 25-én vezet elöbbré a csónégy ev. templomban déli 12 órakor Kovács Évá, Kovács István csónégy ev. lelkész és neje Rozsa Karolin leányát.

— **Magas katonai kitüntetés.** Közlendős, hogy Lemke Antal volt sárvári városbírói tisztviselő, mint bonvétdhadnagy selyős sebesüléssel lért haz a frontról. A lábadozó fiatal tiszt felesletes előlejesztésére — kíválóbatorjelöltisimányé — magas kitüntetésben részesült: Signum laudis kapott hadiszalaggon a kardokkal. Lemke Antal magas kitüntetésé egész Sárvárról öszinte, nagy örömet keltett.

— **Templomavadás.** A csónégy ev. templom felyő évi november hó 8-án fogta Dr. Kápi Béla pöspök felatvini és rendeltetését álnod. A templom felavatásdíszelőköveti.

— **Görögkeleti látogatás Mersevátón.** Az emulvi vasnap a pápai ev. gyülekezet 100 tagú köldöttége lélt látogatást Mersevátón. A most következő vasnap pedig a cselelőműködési ev. gyülekezet és a mersevátói gyülekezet adja vissza a látogatást Pápról. Prédikál a pápai ev. templomban Molnár István év. esperes, cselelőműködési lelkész.

— **Államzámolattalati vizsgálatélet.** Ifj. Nagy Elek szombathelyi máv. üzemgyakornok él. Nagy Elek cselelőműködési. löszteránok fia, október hó 2-án Budapészt a pénzügyminisztériumban sikerrel lettete le az államiüzemvív vizsgát.

— **Ehügynt vezetőjegnöz.** Ögyassa van a jezyókri karak, egyék Erdemes és közilésletben álló tagja Erdemes Ferenc ny. jánosbácsi cselelő felyő hó 8-én hírtelen eljött. Temetésé 10-én délután 4 órakor volt Jánosbácsi nagy részvét mellett. Halálát egy fia, két leánya és kilencedik rokonsága gyászolják.

— **Pénzügyi áthelyezés.** A szombathelyi pénzügyigazgatóság Strausz János pémügyöri felvígyázót a cselelőműködési m. kir. pénzügyöri szakosztály a szombathelyi pénzügyöri szakaszhoz helyezte át.

— **Vasúti áthelyezés.** A szombathelyi öszlevezetőség Kövcs József mordonyvezetőtanonocot a zalagereszt főöbbré a cselelőműködési főöbbré helyezte át.

Kereslek mesterzetés köldörböt 15-150 kb. ádköt. lehetőség tanpával. Ecseddi kertészlet, Szeged. Kövöztük díjaztatnak.

— **Tanulmányi kirándulás.** A lakozási ev. elemistóknóvenőket Szabó Antal tanító vezetésével kedden Topozán voltak tanulmányi kiránduláson.

— **Híradások.** Örv. Spás Síndóm azón. Szevároz Rozália felyő hó 13-án Szombathelyen elhunyt. Két leánya Márton-né és Kát. veje Berkes János személtimányi híjgyöző és Dragorits József szombathelyi polgári iskolai tanít gyászolják. — **Bárdossy János** főöbbrökör. 70 éves korában hosszas szenvedés után felyő hó 13-án Csónégyen elhunyt. 15-én délután temették Csónégy nagy részvét mellett. Halálát övagygye, fia, menyé, két unokája és tízezerd kördönöge gyászolják.

— **Kivérőgözött a szilvafa.** Rezi János ev. vasúti kerjében Cselelőműködési másodmor kivérőgözött a szilvafa.

— **Dirrektörm borok vegyétése és forgalm.** A földmündelés gyöl miniszter legújában rendeltetésben szabályozta a direktörm szököből szört mustot vagy bor, amely nyíben a hazai szökök mustjával, vagy borvált keverni, azok nem lapri célra forgalombahozni illos. Aki e rendelkezés ellen vét, azokról a szeszszilok kimérésére, vagy kimérítésben való árusításra vonatkozó engedély, továbbá a szeszszilok eladásának kövételésére, borak és mustinak nagyobb való eladására vonatkozó, pénzügyi hatóságólt kapott engedélyt is elvonható. Törkölyörv. erzesztél Obbelo-borak vörns és szilverbörökkel való bázatásis 10 százalékrejég felöbbré is megenged.

Kiadó lakas. Villászörözház Vidómajori szoborok. Tökörök kiadó. Kertel, gyümölcsfa, 100 5-6 szökök.

— **Apállatsvizsgálat a cselelőműködési írásában.** Az 1942. évi ösz apállatsvizsgálat az alábbi időpontokban lesz megjavítva: október 19-én 9.30 ó. Egyházszeköz, 10 ó. Borzás, 10.30 ó. Kissomlyó, 11 ó. Duka, 11.30 ó. Jánosbászi és 12 ó. Keléd. Bizottsági tag Hajós István. Október 21-én 9 ó. Somjén, 9.30 ó. Mihályt, 10 ó. Tokorok, 10.30 ó. Nagysimonyi, 11 ó. Mesteri, 11.30 ó. Kemencsápolna és 12 ó. Kókac. Bizottsági tag Radó Kálmán. Október 22-én 11 ó. Cselelőműködési. Bizottsági tag Wimmer Lajos. Október 27-én 9 ó. Ostlyházszonyla, 9.30 ó. Csónégy, 10 ó. Kenyeri, 10.30 ó. Rábakészd, 11 ó. Pöpec, 11.30 ó. Kemencszenpéter, 12 ó. Várkeszd és 12.30 ó. Egyházszeköz. Bizottsági tag Wimmer Lajos. Október 28-án 9 ó. Alóságy, 9.30 írákta, 10 ó. Nemesköz, 10.30 ó. Bón, 11 ó. Kemencsápolna, 11.30 ó. Károki és 12 ó. Nemeskereször. Bizottsági tag Hajs István. Október 30-án 9 ó. Mersevát, 9.30 ó. Kemencszenparlón, 10 ó. Vörnök, 10.30 ó. Kemencsápolna, 11 ó. Szeregyén, 11.30 ó. Kemencsápolna és 12 ó. Magyaracsna. Bizottsági tag Nunokos Dénes.

— **Hog jó házból való fizetés tanonocnak vagy kifizetőnek fizetésével felvess a Turul-nogoda.**

SPORT

CVSE — Kinizsi 2:0 (0:0). Cselelőműködési. Vezette: Szabó.

Kinizsi támadásóktól indul a mérkőzés, melyre a CVSE csak szörvényos felütésekkel válaszolt. Szép cselelő támadás után Polgár a 16-óról a kapu mellé bombáz. A 26. percben Pajor szögletet harcol ki, melyet Hende rúg, de a labda a telyő oldalon hírtés nélkül kimegy. A féltő vége felé Polgár szabadrúgást Pukler fordításból kapu felé lökd. Mezőnyjátékát ér véget a féltő.

A második féltő is Kinizsi támadásóktól indul. Az 5. percben egy CVSE felütésből Pukler a kapu felé fejel. Útána Bőtie megszerejt és kiált. A bíró hosszas vitározás után Pajort és Némethet a CVSE-ből kizárja. A CVSE kilenc emberrel is bevez támadásokat vezet. A 15. percben Hende sarokrugás címzés nélkül Jar a ballóba (1:0). A cselelő csapat három csatárrel is ve-

szélyesen támad. Pukler a 35. percben féltőförről letöl, a kapu elég erősen csúszkál, s a meglelt 11-m a bal felöz szököbe lökt. CVSE támadás közben ér véget a mérkőzés.

Kemény, erőszakos mérkőzés volt a CVSE-1 dicéreté tiltel, mert há játékos kiállítás után nem durvaságra törekedett, hanem szível és lélekkel végigbarcolta a mérkőzést.

Jók a CVSE-ből: Kéri, Simón Pukler és Klus. Kinizsiből: Búrja I. és II., Csah.

Szabó játékvérző volt a nap legrosszabb szereplője.

Október 11-én kisorolt CVSE II. — Kinizsi II. másodosztályú bajnok mérkőzés a CVSE II. választásé miatt elmaradt.

Vasárnap előző: CVSE — Kászeg (Király), CLE — Kinizsi II. (Unger). Ha a CVSE a már megszökött formáját játéssa; 3—4 gölcs győzelmet várhatón. — A Levente csapattól — lelkesedésére és fiatalágyra számítva — kis göránygy győrelmet várnuk.

Soproni csapat Sárvárról

Sárvár labdarugó az emulvi vasnapon ismét balzszerencés kérdeltemben adták le a bajnok pontozást. A csapat minden tagja dicseletesen küzdött Muraszombaton és ennek dacára 3:2 arányú vereséggel kell elbájnyni a pályát. Réste volt ebben Horváth Gyözö mérkőzésvezetőnek is aki egy szabályos szerelés miatt megsemmisítöltött 11 est félt Sárvár ellen, amelyből a helybeli együttes vezetést szerzeli. Az első féltől ugyan erre a SLE két szép göllé választói, de a második félétől kezdve első negyedében Muraszombalon volt kétszer eredményes a így az értekes két pont idegenben maradt.

A vereség dacára is örvedetes jelenség a csapat gyökeres formajavulása. Ilyen lelkes, szép és lendületes játékok meg nem látnak az SLE tilt, mőtés az első osztályban harcol. A csapat tereplényben főpör megsejloglított régi tudását, rövidesen ismét nagy játékos lesz. Bró lövbőrta is a régi csúpszíj játékos. Horváth kördösözlemezés és techniktájával, Krogal szép kö jéval üt ki. Pál a szökök jó volt, de a második féltőltem mintsa nem értette volna meg szerepét amikor a mérszombatlak kivételéságy, Kutanja éböré jött. Sánta a jobb fedezet helyén fardáhatatlanul és eredményesen küzdött. Egészen nagyvívölmi játékkal működöttök Be Rumpier ördökében Ac. Jól helyezkedett, szerelt. Legjobb fejlő a csapabán, épp ezért sarokrugásoknál kapté előt a helye. Sándor vegykerítését parcol. Gyövrár kellemes csöködást hozott. Nem lehet panasz a kapuvédőre sem. A gölkörök nem lettekélt, több veszélyes lövést tilt araltatnák.

Mindköz alapján bízalommal lehet a vasárnapi mérkőzésre elé tekinteni, amikor a soproni Helyezési Íteozót el Sárvára. Ha a sajei csapat gyözöl tud visszanyerni önbelakész és meg szép helyezésre lehetkeltés. Pontot lednő azonban nem szabad, mert ebben az esztében feltérzés a hírtés réme A Selymipár az I osztály egyik b-jókapuszíntás. Nagy kürdelmel és két gölcs sárvári győzelmet várnuk.

CSELELŐMŰKÖDÉSI HÍRLAP
 Kiadó: J. Tuzár Szeregyén Kemencsápolna E. B. T.
 Főszerkesztő: J. Tuzár
 Támaszó: Károly
 Lapozás: cselelőműködési 12 órakor.